

TARİH 10-İKİNCİ ÜNİTE-TYT

1. Fethettikleri bölgelerdeki yerli halka karşı iyi davranan Osmanlılar; gayrimüslimleri yerlerinden çıkarmamış, onların bölgelerine zarar vermemiş, onları himaye ederek vergiye bağlama yoluna gitmiştir. Bununla birlikte Anadolu'nun içlerinden gelen Türkmenler de yeni fethedilen yerlere yerleştirilmiştir. Böylece bölgenin Türkleşmesi ve Müslümanlaşması sağlanmıştır.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Osmanlı devleti gayrimüslimlere karşı hoşgörü siyaseti izlemiştir.
- B) Gayrimüslimler vergiye bağlanmıştır.
- C) Gayrimüslimler başka bölgelere göçe zorlanmıştır.
- D) Yeni fethedilen bölgelere Türkmenler yerleştirilmiştir.
- E) Osmanlı Devleti iskân politikası izlemiştir.

2. Söğüt ve Domaniç bölgesine yerleşen Kayılar, Osman Bey idaresinde Marmara Bölgesinde ve Sakarya havzasın da genişlemişlerdir. 1329'da Maltepe Savaşı'nda Bizans kuvvetlerini yenilgiye uğratan Orhan Bey Kocaeli yarımadasını ele geçirmiştir.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlılar Bizans aleyhine genişlemişlerdir
- B) Maltepe savaşı Kocaeli yarımadasının fethini kolaylaştırmıştır.
- C) 1329 Maltepe savaşı ile Osmanlı kuvvetleri ilk kez Bizans kuvvetleriyle karşılaşmışlardır.
- D) Osmanlı beyliği Osman beyden itibaren genişlemeye başlamıştır.
- E) Orhan Bey devrinde Bizans'la mücadele edilmiştir.

3. Bizans gerek stratejik gerek askeri gerekse nüfus potansiyeli bakımından artık Osmanlılar için büyük bir tehlike olmaktan çıkmıştı. Ancak yine de Osmanlı Devleti'nin her sıkışık anında sorun yaratıyordu.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Bizans askeri gücünü yitirmiştir.
- B) Bizans'ın sınırları küçülmüştür.
- C) Bizans Osmanlı Devleti'nin iç problemlerinden yararlanmaktadır
- D) Bizans eski gücünü yitirse de problemler yaratabilmektedir.
- E) Bizans Anadolu'da etkili olmaya devam etmektedir.

3. Osmanlılar, Karesi topraklarında ve Ankara yönünde ilerlerken, Bizans'la ilişkilerini de sürdürüyorlardı. O sırada Bizans'ta taht mücadelesi mevcuttu. Bu durumdan yararlanan Osmanlı Beyliği imparator olmak isteyen Cantacuzen'e yarım etmiş, bu yardımlar Rumeli'ye geçişi ve ilerleyişi kolaylaştırmıştır. Osmanlıların Gelibolu'ya yerleşmeleri Avrupa'nın dikkatini çekmişti, ama Balkan devletlerinin birbiriyle uğraşmaları Türklere karşı güçlü bir birlik oluşturulmasını önledi.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlılar Bizanslıların taht kavgalarına karışmışlardır.
- B) Bizans'ta taht kavgalarının olması Osmanlı'nın Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır.
- C) Osmanlı Devleti batı yönünden başka doğu yönüyle de ilgilenmiştir.
- D) Osmanlıların Balkanlarda ilerleyişi Avrupalı devletlerin dikkatini çekmiştir.
- E) Bizans Devleti Osmanlı tehlikesi için Avrupa'dan yardım istemiştir

4. Rumeli'ye ayak basan Osmanlılar, kısa sürede bu bölgelerin Türkleşmesini sağlamış ve ilerde yapacakları fetihler için bir dayanak noktası bulmuş oldular.

Bu gelişmeler sonrasında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştiği savunulamaz?

- A) Rumeli kısa sürede Türkleşmiştir.
- B) Pek çok konar-göçer yerleşik hayata geçmiştir.
- C) Türklerin daha batıya sefer yapmalarında kolaylık sağlamıştır.
- D) Avrupalı devletlerin Türkler üzerine Haçlı seferleri başlamıştır.
- E) Bizans'ın Osmanlı baskısından kurtulmasına yol açmıştır.

5. Osmanlılar, Çimpe kalesinden Tuna nehrine, batıda Sofya şehrine, güneyde Mora Yarımadası'na kadar Balkanları ele geçirip Türk nüfus yerleştirirken, Anadolu'da da diğer Türk Devletleriyle mücadele edip onları bir bayrak altında toplamaya çalışıyordu.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türkler Rumeli'de fetih hareketleri yapmaktadırlar.
- B) Türkler Balkanlarda iskân siyaseti izlemişlerdir
- C) Anadolu beylikleriyle de mücadele etmişlerdir.
- D) Bizans Anadolu'dan baskı altına alınmıştır.
- E) Osmanlı toprakları kuzeyde Tuna'ya kadar genişlemiştir.

6. Balkan Devletleri her fırsatta ya tek tek veya birleşerek Osmanlı Devleti'ne karşı savaşıyorlar ve bölgeye egemen olmak istiyorlardı. Gerçi Balkanların bir kısmı doğrudan, bir kısmı ise dolaylı olarak Osmanlı Devleti'ne bağlanmış, bölge önemli ölçüde Türkleşti. Ama sonra daha sağlam çözümler getirmek gerekiyordu.

Yukarıdaki bilgilerden Osmanlı açısından çıkarılabilecek en önemli sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkanların fethi tam olarak gerçekleşmemiştir.
- B) Balkanların bir kısmı Osmanlı yönetimine alınmıştır.
- C) Bazı bölgeler Osmanlı Devleti'ne vergi ödemektedir.
- D) Bazı bölgeler fetihlerle Türkleşmiştir.
- E) Balkan Devletleri ile Osmanlı Devleti savaşmıştır.

7. XIV.yüzyılın ortalarından başlayıp XVI. Yüzyılın sonlarına kadar yaklaşık 150 yıl süren iskan işi sonunda Balkanların önemli bir kısmı her yönüyle Anadolu kadar Türkleşti.

Bu faaliyetlerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Avrupa'daki fetihler kolaylaşmıştır.
- B) Haçlıların harekete geçmesine yol açmıştır.
- C) Türk kültürü daha geniş bir alana yayılma imkanı buldu.
- D) Bu bölgelerde çeşitli Türk İslam eserleri yapıldı.
- E) Ruslarla karşı karşıya gelindi.

8. Bâbailer Ayaklanması'na benzer özellikler taşıyan Şeyh Bedreddin Olayı da Fetret Devri'nde yaşanan taht kavgaları nedeniyle Osmanlı Devleti'nde yaşanan siyasi, sosyal ve ekonomik buhranların sonucunda ortaya çıkmıştır. Buhranlı dönemlerde halka, içinde bulunduğu sıkıntılardan kurtarılacaklarını söyleyen isyancılar, eşitlikçi anlayışın hâkim olduğu bir toplumsal düzen kuracaklarını vaat ederek taraftar toplamış ve siyasal iktidarı ele geçirmeyi amaçlamıştır.

Buna göre;

- I. Daha öncede benzer ayaklanmalar olmuştur
- II. Ayaklananlar siyasi, sosyal ve ekonomik buhranlardan yararlanmaktadırlar
- III. Ayaklananların eşitlikçi bir düzen vaadi vardır

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. II. Murad, Edirne-Segedin Anlaşması ile Macar Kralı ve Sırp Despotu'na bir daha Tuna Nehri'ni geçmeyeceğine dair söz vermiştir. Aynı yıl Karamanoğulları ile de bir antlaşma yaparak Beyşehir, Seydişehir, Oklukhisarı ve Akşehir'i Karamanoğulları'na bırakmıştır. Sınırlarda barış ortamını tesis etmeye çalışan II. Murad aslında son dönemde ilerlenen bölgelerden geri çekilmiş oldu. Bu kayıplardan sonra artan muhalefet Sultan'ı bunaltmış, çok sevdiği büyük oğlu Alâeddin Ali Çelebi'nin vefatıyla da sarsılan Sultan, Ağustos 1444'te tüm yetkilerini oğlu II. Mehmet'e bırakarak Bursa'da inzivaya çekilmiştir.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda İkinci Murat'ın tahttan çekilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinin olduğu söylenemez?

- A) Edirne-Segedin Antlaşması ile batıda emniyeti sağlaması
- B) Karamanoğulları ile yaptığı barışla Anadolu'dan emin olması
- C) Sınırlarda emniyeti sağladığını düşünmesi
- D) Oğlu İkinci Mehmet'in yönetim tecrübesi olduğuna inanması
- E) Büyük oğlu Alâeddin'in ölümünün kendisini sarsması

10. II. Murat, 1425 yılında Makedonya'nın kalan kısmını ve Selanik'i Osmanlı yönetimine almak istiyordu. Bu bölgelerin Venedik gibi güçlü bir devletin elinde olması tehlikeliydi.

Yukarıdaki bilgiler düşünüldüğünde Venedik hangi açıdan Osmanlı açısından tehlike arz ediyordu?

- A) Osmanlıların Balkanlara yerleşmesine engel olabilirdi.
- B) İstanbul'un kuşatılması tehlikeye düşebilirdi.
- C) Anadolu'daki fetih hareketlerine engel olabilirdi.
- D) Bizans'la işbirliği yapabilirdi.
- E) Karadeniz ticaretini tehdit edebilirdi.

11. Balkan Devletleri her fırsatta ya tek tek veya birleşerek Osmanlı Devleti'ne karşı savaşıyorlar ve bölgeye egemen olmak istiyorlardı. Gerçi Balkanların bir kısmı doğrudan, bir kısmı ise dolaylı olarak Osmanlı Devleti'ne bağlanmış, bölge önemli ölçüde Türkleşti. Ama sonra daha sağlam çözümler getirmek gerekiyordu.

Yukarıdaki bilgilerden Osmanlı açısından çıkarılabilecek en önemli sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkanların fethi tam olarak gerçekleşmemiştir.
- B) Balkanların bir kısmı Osmanlı yönetimine alınmıştır.
- C) Bazı bölgeler Osmanlı Devleti'ne vergi ödemektedir.
- D) Bazı bölgeler fetihlerle Türkleşmiştir.
- E) Balkan Devletleri ile Osmanlı Devleti savaşmıştır

12. XIV.yüzyılın ortalarından başlayıp XVI. Yüzyılın sonlarına kadar yaklaşık 150 yıl süren iskan işi sonunda Balkanların önemli bir kısmı her yönüyle Anadolu kadar Türkleşti.

Bu faaliyetlerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Avrupa'daki fetihler kolaylaşmıştır.
- B) Haçlıların harekete geçmesine yol açmıştır.
- C) Türk kültürü daha geniş bir alana yayılma imkanı buldu.
- D) Bu bölgelerde çeşitli Türk İslam eserleri yapıldı.
- E) Ruslarla karşı karşıya gelindi.

13. Osmanlılar, Rumeli'ye geçişten itibaren Balkanlar yönünde bir fetih politikası izlemiştir. Osmanlıların Batıdaki ilerleyişini hızlandırmıştır. Bu dönemde bölgede Balkanlarda, irili ufaklı pek çok devlet bulunmaktadır. Bunların en önemlileri Sırp ve Bulgar krallıkları ile Bosna, Eflâk ve Arnavutluk prenslikleridir.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda Anadolu'ya göre daha hızlı hâkimiyet kurabilmesinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bölgenin siyasi ve sosyal sorunlar içinde bulunması
- B) Balkanlarda Bizans'ın etkin olması
- C) Balkanların dinî açıdan parçalanmış yapıda olması
- D) Balkan devletleri arasındaki siyasi çekişmeler
- E) Balkan devletleri arasındaki mezhepsel çekişmeler

14. Halil İnalçık, gazanın Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunda önemli bir yer tuttuğunu, fakat beyliğin kuruluşunu sadece gazaya bağlamanın konuya tek boyutlu bakmak olduğunu, uçlardaki sosyal değişimin de etkili olduğunu, XIII ve XIV. yüzyılda meydana gelen bu köklü sosyal değişimin temel sebebinin Moğolların yönetimine girmek istemeyen Türkmenlerin göçleri ve bölgede buna bağlı oluşan nüfus baskısının olduğunu, Bizans sınırında gaza ideolojisiyle donanmış bu nüfus potansiyelinin, iyi yönlendirilmesinin yeni bir Türk Beyliği'nin doğuşunu sağladığını savunur.

Buna göre;

- I. Osmanlı'nın kuruluşunda gazanın etkisi yoktur.
- II. Uçlarda sosyal değişim olmuştur.
- III. Moğolların baskısı uçlardaki nüfusu artırmıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15. Osman Bey, gelişigüzel bir fetih yolu takip etmemiş ve fetihlerini iki aşamada gerçekleştirmiştir. Öncelikle fethetmek istediği bölgenin yollarını ve çevresini kontrol altına almış ve tepki çekmeden hedefini çevrelemeye çalışmıştır. İkinci aşamada ise asıl hedef, üzerine gitmiş ve bölgenin fethedilmesini sağlamıştır. Fetihlerden önce bölge halkı ile doğrudan irtibata geçmiş ve onlara Osmanlı yönetimini benimsetmeye çalışmıştır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osman Bey hedeflediği şehirlerin yollarını kontrol altına almıştır.
- B) Osman Bey fetih siyaseti izlemektedir.
- C) Osman Bey halkla iletişim halindedir.
- D) Osman Bey Bizans'la irtibat halindedir.
- E) Osman Bey planlı bir fetih politikası izlemiştir.

16. Osmanlılar, Bursa'nın fethinden sonra yeniden İznik'e yönelmiştir. Bizans imparatoru ise hem Türkleri Boğazlardan uzaklaştırmak hem de Hristiyan dünyasında önemli kabul edilen İznik'e yardım etmek için büyük bir ordu toplamıştır. Yapılan savaşta, Bizans ordusu mağlup edilmiştir. Bizans kuvvetlerinin mağlup edildiği bu zaferle Osmanlı Beyliği'nin İslam dünyasındaki itibarı artmıştır. Ayrıca Palekanon Savaşı sonrasında Bizans, Anadolu'da kalan son topraklarından da ümidini kesmiştir.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı ordusu İznik fethi için hazırlanmıştır.
- B) Bizans imparatoru Haçlılardan destek istemiştir.
- C) Osmanlı Beyliği İslam dünyasında itibar kazanmıştır.
- D) Palekanon zaferi önemli sonuçlara yol açmıştır.
- E) Savaş Bizans'ı olumsuz yönde etkilemiştir.

17. 1301'den beri belirli aralıklarla Osmanlıların kuşatması altında olan İznik'in fethi, başka meselelerle uğraşmak zorunda kalındığı için gecikmiştir. Palekanon Savaşı sonrası Bizans'tan yardım alma ümidi kalmayan tekfur, artık kuşatmadan kurtulmanın mümkün olmadığını anlamış ve şehrin kapıları Türklere açılmıştır. Orhan Gazi, İznik'in stratejik önemini düşünerek beyliğin merkezini bir süre İznik'e taşımış ve Bizans'a yapılacak seferlerde İznik'i üs olarak kullanmaya başlamıştır.

Buna göre;

- I. Palekanon Savaşı İznik'in fethini sağlamıştır.
- II. İznik şehri direniş göstermeden teslim olmuştur.
- III. İznik Orhan Bey döneminde fethedilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. II. Murat, 1425 yılında Makedonya'nın kalan kısmını ve Selanik'i Osmanlı yönetimine almak istiyordu. Bu bölgelerin Venedik gibi güçlü bir devletin elinde olması tehlikeliydi.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Venedik güçlü bir devlettir.
- B) Osmanlı Devleti fetih siyaseti takip etmektedir.
- C) Selanik ekonomik açıdan önemli bir limandır.
- D) Makedonya'nın bazı bölümleri Osmanlı Devleti elindedir.
- E) Makedonya ve Selanik Venedik kontrolündedir.

19. Osmanlılar, Rumeli'ye geçişten itibaren Balkanlar yönünde bir fetih politikası izlemiştir. Osmanlıların Batıdaki ilerleyişini hızlandırmıştır. Bu dönemde bölgede Balkanlarda, irili ufaklı pek çok devlet bulunmaktadır. Bunların en önemlileri Sırp ve Bulgar krallıkları ile Bosna, Eflâk ve Arnavutluk prenslikleridir.

Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki fetih politikasının özellik ve sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Rumeli'ye geçiş Balkan fetihlerini kolaylaştırmıştır.
- B) Batıdaki ilerleyiş hızlanmıştır.
- C) Haçlı birliği oluşmaya başlamıştır.
- D) Balkanlar siyasi birlikten yoksundur.
- E) Sırp ve Bulgar krallıkları vardır.

20. 1359'dan sonra ilk hedef Çorlu olmuş ve bu hedef doğrultusunda Edirne-Çorlu arasındaki hisarlar birer birer ele geçirilmiştir. Daha sonra Çorlu ve Lüleburgaz da Osmanlı Devleti'ne katılmıştır. Sazlıdere Savaşı'ndan sonra 1363'te Bizans'ın Rumeli'deki en önemli şehirlerinden Edirne fethedilmiştir.

Buna göre;

- I. Sazlıdere Savaşı Edirne'nin fethini sağlamıştır.
- II. Bizans toprak kayıpları yaşamaktadır.
- III. Bizans'ın Rumeli'deki hakimiyeti sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III